

1 U.S.T. 188

TURKEY

ECONOMIC COOPERATION

TIAS 2037

1 U.S.T. 188

January 31, 1950, Date-Signed

January 31, 1950, Date-In-Force

STATUS:

[*1] Protocol amending the agreement of July 4, 1948. Signed at Ankara January 31, 1950; entered into force January 31, 1950.

PROTOCOL OF AMENDMENT of the Economic Cooperation Agreement signed July 4, 1948 between
The United States of America and The Republic of Turkey
Amerika Birlesik Devletleri ile Turkiye Cumhuriyeti arasinda 4 Temmuz 1948 tarihinde imzalanan
Ekonomik Isbirligi Anlasmasini tadil eden Protokol.

TEXT:

The Governments of the United States of America and of the Republic of Turkey:

Desiring to amend the Economic Cooperation Agreement between them, signed at Ankara, July 4, 1948;

Recognizing that the Government of the Republic of Turkey has expressed its adherence to the purposes and policies of the Economic Cooperation Act, 1948, as heretofore amended,

Have agreed to amend the Economic Cooperation Agreement as follows:

1. At the end of paragraph 2 of Article III change the period to a comma and insert "and the Government of the United States of America will be subrogated to any right, title, claim or cause of action existing in connection with such liras or credits in liras".

2. Change the number of the present Article IV to Article V and add a new Article IV, as follows:

"1. The [*2] provisions of this article shall apply only with respect to assistance which may be furnished by the Government of the United States of America on a grant basis.

"2. The Government of the Republic of Turkey will establish a special account in the Central Bank of the Republic of Turkey in the name of the Government of the Republic of Turkey (hereinafter called the Special Account) and will make deposits in liras to this account in amounts commensurate with the indicated dollar cost to the Government of the United States of America of commodities, services and technical information

(including any costs of processing, storing, transporting, repairing or other services incident thereto) made available to the Republic of Turkey on a grant basis by any means authorized under the Economic Cooperation Act of 1948. The Government of the United States of America shall from time to time notify the Government of the Republic of Turkey of the indicated dollar cost of any such commodities, services and technical information, and the Government of the Republic of Turkey will thereupon deposit in the Special Account a commensurate amount of liras computed at a rate of exchange which shall be the [*3] par value agreed at such time with the International Monetary Fund; provided that this agreed value is the single rate applicable to the purchase of dollars for imports into the Republic of Turkey. If at the time of notification a par value for the lira is agreed with the Fund and there are one or more other rates applicable to the purchase of dollars for imports into the Republic of Turkey, or, if at the time of notification no par value for the lira is agreed with the Fund, the rate or rates for this particular purpose shall be mutually agreed upon between the Government of the United States of America and the Government of the Republic of Turkey. The Government of the Republic of Turkey may at any time make advance deposits in the Special Account which shall be credited against subsequent notifications pursuant to this paragraph.

"3. The Government of the United States of America will from time to time notify the Government of the Republic of Turkey of its requirements for administrative expenditures in liras within the Republic of Turkey incident to operations under the Economic Cooperation Act of 1948, and the Government of the Republic of Turkey will thereupon make such sums [*4] available out of any balances in the Special Account in the manner requested by the Government of the United States of America in the notification.

"4. Five percent of each deposit made pursuant to this article shall be allocated to the use of the Government of the United States of America for its expenditures in the Republic of Turkey, and sums made available pursuant to paragraph 3 of this article shall first be charged to the amount allocated under that paragraph.

"5. The Government of the Republic of Turkey will further make such sums of liras available out of any balances in the Special Account as may be required to cover costs (including port, storage, handling and similar charges) of transportation from any point of entry in the Republic of Turkey to the consignee's designated point of delivery in the Republic of Turkey of such relief supplies and packages as are referred to in Article VI.

"6. The Government of the Republic of Turkey may draw upon any remaining balance in the Special Account for such purposes as may be agreed from time to time with the Government of the United States of America. In considering proposals put forward by the Government of the Republic of Turkey [*5] for drawings from the Special Account, the Government of the United States of America will take into account the need for promoting or maintaining internal monetary and financial stabilization in the Republic of Turkey and for stimulating productive activity and international trade and the exploration for and development of new sources of wealth within the Republic of Turkey, including in particular:

(a) expenditures upon projects or programs, including those which are part of a comprehensive program for the development of the productive capacity of the Republic

of Turkey and the other participating countries, and projects or programs the external costs of which are being covered by assistance rendered by the Government of the United States of America under the Economic Cooperation Act of 1948 or otherwise, or by loans from the International Bank for Reconstruction and Development;

(b) expenditures upon the exploration for and development of additional production of materials which may be required in the United States of America because of deficiencies or potential deficiencies in the resources of the United States; and

(c) effective retirement of the national debt, especially debt [*6] held by the Central Bank of the Republic of Turkey or other banking institutions.

"7. Any unencumbered balance, other than unexpended amounts allocated under paragraph 4 of this article, remaining in the Special Account on June 30, 1952, shall be disposed of within the Republic of Turkey for such purposes as may hereafter be agreed between the Governments of the United States of America and the Republic of Turkey, it being understood that the agreement of the United States of America shall be subject to approval by Act or Joint Resolution of the Congress of the United States of America."

3. Change the number of the present Article V to Article VI and add thereto the following paragraph number 2:

"2. The Government of the Republic of Turkey will, when so requested by the Government of the United States of America, enter into negotiations for agreements (including the provision of duty-free treatment under appropriate safeguards) to facilitate the entry into the Republic of Turkey of supplies of relief goods donated to or purchased by United States voluntary nonprofit relief agencies and of relief packages originating in the United States of America and consigned to individuals [*7] residing in the Republic of Turkey."

4. Change the number of Article VI to Article VII and change the reference in paragraph 3 thereof from Article IV to Article V.

5. Change the number of Article VII to Article VIII, Article VIII to Article IX, and Article IX to Article X.

6. Change the number of Article X to Article XI and amend the text thereof to read as follows:

"As used in this agreement:

(a) the term 'participating country' means

(i) any country which signed the report of the Committee of European Economic Cooperation at Paris on September 22, 1947, and territories for which it has international responsibility and to which the Economic Cooperation Agreement concluded between that country and the Government of the United States of America has been applied, and

(ii) any other country (including any of the Zones of Occupation of Germany, and areas

under international administration or control, and the Free Territory of Trieste or either of its Zones) wholly or partly in Europe, together with dependent areas under its administration, for so long as such country is a party to the Convention for European Economic Cooperation and adheres to a joint program for European recovery [*8] designed to accomplish the purposes of this agreement.

(b) the term 'Economic Cooperation Act of 1948' means 'The Economic Cooperation Act of 1948, as heretofore amended'."

7. Change the number of Article XI to Article XII; change the references in paragraph 2 thereof from Article IV to Article V and from Article VI to Article VII; and change the text of paragraph 3 thereof to read as follows:

"3. Subsidiary agreements and arrangements negotiated pursuant to this agreement may remain in force beyond the date of termination of this agreement and the period of effectiveness of such subsidiary agreements and arrangements shall be governed by their own terms. Article IV shall remain in effect until all the sums in the currency of the Republic of Turkey required to be deposited in accordance with its own terms have been disposed of as provided in that article. Paragraph 2 of Article III shall remain in effect for so long as the guaranty payments referred to in that article may be made by the Government of the United States of America."

8. Change the references in paragraphs 6, 7, 8 and 9 of the Annex from Article IV to Article V, Article VI to Article VII, Article VIII to Article [*9] IX, and Article IX to Article X.

9. Delete the text of paragraph 10 of the Annex and insert in its place the following:

"It is understood that the time of notification to which reference is made in Article IV, paragraph 2 for the purpose of determining the rate of exchange to be used in computing the deposits to be made upon notifications to the Government of the Republic of Turkey of the indicated dollar cost of commodities, services, and technical information shall, in the case of each notification covering a disbursement period, be deemed to be the date of the last day of the disbursement period covered by the notification."

This protocol enters into force on the date of its signature.

IN WITNESS WHEREOF the respective representatives, duly authorized for the purpose, have signed the present protocol.

DONE at Ankara, in duplicate, in the English and Turkish languages, both texts authentic, this thirty-first day of January, 1950.

Amerika Birlesik Devletleri Hukumeti ile Turkiye Cumhuriyeti Hukumeti:

4 Temmuz 1948 tarihinde Ankara'da imzaladıkları Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının tadilini arzu ederek;
ve

Turkiye Cumhuriyeti Hukümetinin, tadil edilmiş son şekli ile 1948 Ekonomik [*10] İsbirliği Kanununun gayelerine ve esaslarına iltihak ettiğini açıklamış olduğunu göz önünde tutarak;

Ekonomik İsbirliği Anlaşmasını aşağıdaki şekilde tadil etmek hususunda mutabik kalmışlardır:

"1.- III'inci maddenin 2'nci fıkrası sonundaki nokta virgül yapılarak "ve Amerika Birleşik Devletleri Hukümeti bu kabil liralara ve lira alacakları hususunda her hangi bir hakka, tasarrufa, bir hak talebine veya dava hakkına halef olacaktır." ibaresi ilave edilecektir.

2.- IV'ncü maddenin numarası V'e geçirilerek [ILLEGIBLE WORD] şekilde yeni bir IV'ncü madde ilave edilecektir:

"1.- Bu maddenin hükümleri, ancak Amerika Birleşik Devletleri Hukümetince hibe esaslı dairesinde yapılan yardım için tatbik edilecektir.

"2.- Türkiye Cumhuriyeti Hukümeti, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında, Türkiye Cumhuriyeti Hukümeti namına hususî bir hesap açacak (aşağıda "hususî hesap" adı ile anılacaktır), ve 1948 Ekonomik İsbirliği Kanunu gereğince müsaade edilen her hangi bir vasıta ile hibe esaslı dairesinde Türkiye Cumhuriyeti emrine verilen emtîa, hizmet ve teknik bilginin Amerika Birleşik Devletleri Hukümetine mal olduğu bildirilen dolar kıymeti ile, (işleme, depo, nakil, tamir masrafları ve bunlara müteallik [*11] diğer servislerin masrafları dahil) mutenasip miktarlarda Türk liralarını bu hesaba yatıracaktır. Amerika Birleşik Devletleri Hukümeti bu kabil emtîa, hizmet ve teknik bilgiye karşılığı gösterilen dolar kıymetini zaman zaman Türkiye Cumhuriyeti Hukümetine bildirecek, Türkiye Cumhuriyeti Hukümeti bunun üzerine tebligat sırasında Milletlerarası Para Fonu ile uyusulacak basaba kıymete eşit bir kambiyo rayıcı üzerinden hesaplanan mutenasip miktarda Türk lirasını hususî hesaba yatıracaktır; ancak bu uyusulan kıymetin Türkiye Cumhuriyetine ithal maksadile dolar mübayaası için tatbik edilen tek rayic olması şarttır. Tebligat sırasında Türk lirasına mahsus bir basaba kıymet için Milletlerarası Para Fonu ile uyusulmuş olmakla beraber Türkiye Cumhuriyetine ithal edilmek maksadile dolar mübayaası için tatbik edilen başka bir veya birden fazla rayic bulunursa veya tebligat sırasında Türk lirasına mahsus bir basaba kıymet için Fon ile uyusulmamış ise bu maksat için rayic veya rayicler Amerika Birleşik Devletleri Hukümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hukümeti arasında karşılıklı olarak kararlaştırılacaktır. Türkiye Cumhuriyeti Hukümeti her zaman hususî hesaba pesinen para yatırabilecek ve bu para [*12] işbu fıkra gereğince muahhar ihbarlara karşı matluba kaydedilecektir.

"3.- Amerika Birleşik Devletleri Hukümeti, 1948 Ekonomik İsbirliği Kanunu gereğince yapılan faaliyet ile ilgili olarak Türkiye dahilinde ihtiyar edilecek idari masraflar için ihtiyacı olan Türk liralarını Türkiye Cumhuriyeti Hukümetine zaman zaman teblig edecek ve Türkiye Cumhuriyeti Hukümeti bunun üzerine Amerika Birleşik Devletleri Hukümetinin tebliginde talep olunan şekilde hususî hesaptaki bakiyelerden bu kabil meblağları emre amade tutacaktır.

"4.- Bu maddeye tevfikân yatırılan mevduattan her birinin % 5'i, Türkiye Cumhuriyeti dahilindeki masrafları için kullanılmak üzere Amerika Birleşik Devletleri Hukümetinin emrine tahsis edilecek, ve bu maddenin 3 üncü fıkrası gereğince emre amade kılınan meblağlar evvelâ mezkur fıkra gereğince tahsis olunan miktardan tenzil edilecektir.

"5.- Türkiye Cumhuriyeti Hukümeti ayrıca, VI inci maddede zikri geçen yardım malzemesi ile yardım

paketlerinin Türkiye Cumhuriyeti dahilindeki herhangi bir giriş noktasından mürşilulehin Türkiye Cumhuriyeti dahilinde göstereceği teslim noktasına kadar nakliye masraflarını (Liman, depo, hamaliye masrafları ve mumasıl masraflar dahil) karşılamak [*13] üzere ihtiyaç duyulacak liralari hususi hesaptaki bakiyelerden emre amade tutacaktır.

"6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile zaman zaman uyusulacak maksatlar için hususi hesapta artan bakiyeden para çekebilecektir. Hususi hesaptan para çekmek için Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından ileri sürülen teklifleri incelerken, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti, Türkiye Cumhuriyeti dahilinde nakdi ve mali istikrari desteklemek veya idame etmek ve Türkiye Cumhuriyeti dahilinde, istihsal faaliyetini, milletlerarası ticareti ve yeni kaynakları geliştirmeyi ve bunlara matuf araştırmaları teşvik etmek hususundaki ihtiyacı ve bilhassa:

a) Türkiye Cumhuriyeti'nin ve diğer katılan memleketlerin istihsal kapasitesini geliştirmeye matuf sumullu bir programın bir kısmını teşkil edenler de dahil olmak üzere, projeler ve programlar için yapılan sarfiyatı, ve dış ödemeleri Amerika Hükümetinin 1948 Ekonomik İşbirliği Kanunu gereğince veya başka suretle yaptığı yardım ile veya Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankası'nın istikrazlarıyla karşılamakta olan projeler veya programları;

b) Amerikan kaynaklarındaki eksiklikler veya muhtemel eksiklikler dolayısıyla Amerika [*14] Birleşik Devletleri'nde ihtiyaç duyulabilecek olan malzemenin daha fazla istihsalı imkanlarını araştırmak veya geliştirmek için yapılan masrafları; ve

c) Milli borcun, bilhassa Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya diğer bir banka müesseseleri nezdindeki borcun tesirli şekilde itfasını, nazari itibara alacaktır.

"7.- Bu maddenin 4 uncu fıkrası gereğince tahsis edilen paranın sarfedilmemiş miktarları hariç olmak üzere, 30 Haziran 1952 de hususi hesapta kalacak herhangi bir gayri mahsur bakiye, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında bundan sonra uyusulacak maksatlar için Türkiye Cumhuriyeti dahilinde sarfedilecektir. Ancak Birleşik Amerika'nın mutabakatı, kanun veya Amerika Birleşik Devletleri Kongresinin müşterek kararıyla tasvip edilmek şartına tabi bulunacaktır.

3 - Şimdiki V inci maddenin numarası VI ya çevrilerek, aşağıdaki iki numaralı fıkra ilave edilecektir.

"2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından talep edildiği zaman, kar esasına dayanmayan Amerikan Yardım teşekküllerine teberru veya bu kabil teşekküllerce mübayaa olunan yardım malzemesi stoklarının ve Amerika Birleşik Devletlerinden gönderilmiş olup Türkiye [*15] Cumhuriyeti dahilinde mukim sahiplara tevdi edilecek olan yardım paketlerinin Türkiye Cumhuriyeti'ne girişini kolaylaştırmak üzere (munasip garantiler altında gümrükten muafiyet sağlanması dahil) anlaşmalar için müzakerelere girecektir."

4 - VI inci maddenin numarası VII ye çevrilecek ve bu maddenin üçüncü fıkrasındaki madde IV kelimesi madde V'e tahvil edilecektir.

5 - VII'inci maddenin numarası VIII, VIII'inci IX's ve IX unki X'a çevrilecek.

6 - X'uncü maddenin numarası XI'e çevrilecek ve metni aşağıdaki şekilde tadil edilecektir:

"Bu Anlaşma'da kullanılan:

a) "Katılan memleket" tabiri:

(i) 22 Eylül 1947'de Paris'de Avrupa Ekonomik İşbirliği Komitesinin raporunu imzalamış bulunan herhangi bir memleket ve o memleketin Milletlerarası mes'uliyet tasidigi ve o memleket ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında mün'akit Ekonomik İşbirliği Anlaşması'nın tatbik edildiği topraklar, ve

(ii) (Almanya'nın işgal altındaki bölgelerinden herhangi birisi, ve milletlerarası idare veya kontrol altındaki sahalara ve serbest Trieste toprağı veya onun iki bölgesinden herhangi biri dahil olmak üzere), Avrupa Ekonomik İşbirliği Sözleşmesi'ne taraf teşkil ettiği ve bu Anlaşma'nın gayelerini gerçekleştirmeye [*16] matuf bulunan müşterek bir Avrupa Kalkınma Programına bağlandığı müddetçe butunu veya bir kısmı Avrupa' da bulunan diğer herhangi bir memleket ile onun idaresi altındaki tabii sahalara demektir.

(b) "1948 Ekonomik İşbirliği Kanunu" tabiri tadil olunmuş son şekli ile "1948 tarihli Ekonomik İşbirliği Kanunu" demektir.

7 - XI inci maddenin numarası XII ye çevrilecek; bu maddenin 2 inci fıkrasındaki IV uncu madde V'e ve VI'nci madde VII'ye tahvil edilecek; ve aynı maddenin 3 uncu fıkrası metni aşağıdaki şekilde değiştirilecektir:

"3.- Bu Anlaşma'ya tevfikân müzakere edilen fer'i anlaşmalar ve diğer mutabakatlar bu Anlaşma'nın hitam tarihinden daha ilerisi için yururlukte kalabilir, ve bu kabil fer'i anlaşmalarla diğer mutabakatların yururluk devresi ihtiva ettikleri şartlara bağlı bulunacaktır. Madde IV kendi hükümlerine tevfikân yatırılması gereken bütün Türk parası tutarlarının bu maddede mesrut kilindiği şekilde elden çıkarılmasına değin yururlukte kalacaktır. III'uncu maddenin 2 inci fıkrası, o maddede zikri geçen garanti tediyatın Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından yapıldığı müddetçe yururlukte kalacaktır.

8 - Ekin 6, 7, 8 ve 9 uncu fıkralarındaki madde IV V'e; madde VI [*17] VII'ye; madde VIII IX'a; ve madde IX X'a çevrilecektir.

9.- Ekin 10'ncü fıkrası metni çıkarılacak ve yerine aşağıdaki metin ikame edilecektir:

"Emtia, hizmet ve teknik bilginin gösterilen dolar kıymeti hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine yapılan tebligler üzerine yatırılacak mevduatın hesab edilmesinde kullanılacak olan kambiyo rayicini tayin için IV'ncü maddenin 2'nci fıkrasında bahis konusu edilen teblig zamanı, bir tediyeye devresine müteallik olan her teblig hususunda, tebligın taalkuk ettiği tediyeye devresinin son günü olarak kabul edilecektir."

Bu Protokol, imzası tarihinden itibaren yururluge girecektir.

Bunu teyiden iki tarafın gereği gibi yetkili olan temsilcileri işbu Protokolü imza etmişlerdir.

1950 senesi Ocak ayının 31 inci günü, her ikisi de aynı derecede müteber olmak üzere İngilizce ve Türkçe ikiser nüsha olarak Ankara'da tanzim edilmiştir.

SIGNATORIES:

FOR THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA:

WARWICK PERKINS

[SEAL]

FOR THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY:

Z AKDUR

[SEAL]

Amerika Birlesik Devletleri Adina

Turkiye Cumhuriyeti Hukumeti Adina